

REZIME PROGRAMA OBUKE

Naziv programa obuke

Zloupotreba psihoaktivnih supstanci i porodični sistem

Autor, odnosno koautori programa obuke

NVO CAZAS

Realizator/i programa obuke

dr Mišo Pejković, Sanja Šišović, Varja Kadić, Boban Sekulić

Ciljevi programa obuke

Opšti cilj obuke je razvoj i unaprjeđenje kompetencija stručnih radnika i pružaoca usluga koji rade u centrima za socijalni rad, ostalim ustanovama socijalne i dječije zaštite, opštinskim kancelarijama za prevenciju bolesti zavisnosti i nevladnim organizacijama, sa posebnim fokusom na one koje pružaju podršku osobama koje se suočavaju sa bolesti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci, za efikasno praćenje i rad sa osobama koje koriste droge i alkohol i članovima njihovih porodica.

Specifični ciljevi obuke su: upoznavanje sa pojmom, etiologijom i specifičnostima bolesti zavisnosti od alkohola i droga; Razvijanje empatije, razumijevanje procesa kroz koji prolaze osobe koje su zavisne od korišćenja alkohola i droga i procese kroz koje prolaze članovi njihovih porodica; Upoznavanje sa posljedicama po pojedinca i porodicu neliječenja bolesti zavisnosti od alkohola i droga; Sticanje znanja i razvijanje vještina o procedurama i pravilima postupanja u kriznim situacijama i zaštiti žrtava od nasilja uzrokovanih konzumiranjem psihoaktivnih suptanci.

Sadržaj programa obuke

Sadržaj programa obuke usmjeren je na opšta i specifična znanja o bolesti zavisnosti od alkohola i droge. Usaglašen je sa inovatnim modelima koji se primjenjuju i razvija dodatne vještine kojima će se usvojena znanja primjenjivati u praktičnom radu.

Ključne teme koje sadrži program obuke su:

- Vrste i uzroci bolesti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci
- Pojmova određenja zavisnosti od alkohola i droga, pojmovno određenje kozavisnosti
- Pokazatelji zavisnosti od alkohola i droga
- Rizična ponašanja osoba koje koriste alkohola i droge
- Servisi i lanac podrške u borbi protiv zavisnosti od alkohola i droga
- Liječenje osoba koje koriste alkohol i droge
- Izazovi u pružanju podrške osobama koje koriste alkohol i droge
- Faze i postupci prilikom pružanja podrške osobama koje koriste alkohol i droge kao i njihovim porodicama
- Komunikacija sa osobama koje koriste alkohol i droge i članovima njihove porodice

- Posljedice neliječenja bolesti zavisnosti od alkohola i droga po pojedinca i članove njihovih porodica
- Krizne situacije i zaštita žrtava od nasilja uzrokovanih konzumiranjem psihoaktivnih suptanci

Kompetencije koje će program obuke razvijati

Opšte kompetencije:

- Unaprijeđivanje stručnih radnika/ca i pružalaca usluga za efikasnu podršku i direkatan rad sa osobama koje koriste psihoaktivne supstance (koje se nalaze u aktivnoj i fazi oporavka) i rada sa njihovim porodicama
- Razvoj vještina stručnih radnika/ca za prepoznavanje ponašanja koja ukazuje na postojanje zavisnosti od alkohola i droga

Specifične kompetencije:

- Objasni pojam i oblike bolesti zavisnosti od alkohola i droga
- Razlikuje pojmove zavisnost i kozavisnost
- Navede subjekte koji su potencijalni korisnici podrške u procesu osnaživanja osoba koje koriste alkohol i droge u cilju liječenja bolesti zavisnosti
- Razlikuje dijagnostičke kriterijume bolesti zavisnosti
- Prepoznaje fizičke i druge pokazatelje stanja zavisnosti od psihoaktivnih supstanci
- Posjeduje znanje o servisima podrške u zajednici i vrstama usluga koje oni pružaju
- Posjeduje osnovna znanja i vještine o tretmanu i liječenju osoba koje koriste alkohol i droge
- Prepoznaje mehanizme odbrane kod zavisnika i negiranja zavisnosti od alkohola i droga
- Senzibilisani su za rad sa osobama koje koriste alkohol i droge i važnosti uključivanja porodice u rad stručnog radnika/ce, kao i načinima za uključivanje porodice
- Poznaje faze i postupke prilikom pružanja podrške zavisnicima od alkohola i droga kao i njihovim porodicama
- Razvija komunikacione vještine za adekvatan pristup osobama koje koriste alkohol i droge i članovima njihovih porodica
- Razvija empatiju, razumijevanje procesa kroz koji prolaze osobe koje su zavisne od korišćenja alkohola i droga i procese kroz koje prolaze članovi njihovih porodica
- Navede posljedice neliječenja bolesti zavisnosti od alkohola i droga za pojedince i članove njihovih porodica
- Objasni procedure i pravila postupanja u kriznim situacijama kroz koje prolaze osobe koje koriste alkohol i droge i članovi njihovih porodica i zaštiti žrtava od nasilja uzrokovanih konzumiranjem psihoaktivnih suptanci

Ciljna grupa stručnjaka kojima je obuka namijenjena

Program obuke namijenjen je stručnim radnicima/cama zaposlenim u centrima za socijalni rad i drugim ustanovama socijalne i dječije zaštite, kao i stručnim radnicima/cama i pružaocima usluga u nevladinim organizacijama i opštinskim kancelarijama za prevenciju bolesti zavisnosti, sa posebnim fokusom na one koji rade sa osobama koje se suočavaju sa zavišnošću od alkohola i droge.

Oblast na koju se program obuke odnosi

Program se odnosi na oblast bolesti zavisnosti, konzumacije psihoaktivnih supstanci i uticaja na porodični sistem. Program se konkretno odnosi na unapređivanje profesionalno-metodoloških vještina i znanja stručnih radnika/ca i pružaoca usluga zaposlenih u centrima za socijalni rad, drugim ustanovama socijalne i dječije zaštite, nevladinim organizacijama i opštinskim kancelarijama za prevenciju bolesti zavisnosti.

Uslovi za uključivanje stručnjaka u obuku

Pravo na pohađanje obuke imaju stručni radnici/ce i pružaoci usluga zaposleni u centrima za socijalni rad, ostalim ustanovama socijalne i dječije zaštite, kao i stručni radnici/ce i pružaoci usluga u nevladinim organizacijama, sa posebnim fokusom na one koji se bave pružanjem usluga vezano za oblast bolesti zavisnosti. Pored toga, pravo na pohađanje obuke imaju i zaposleni/e u opštinskim kancelarijama za prevenciju bolesti zavisnosti.

Krajnji korisnici

Krajnji korisnici programa su osobe pogodene bolešcu zavisnosti, tj. osobe koje konzumiraju neku od psihotaktivnih supstanci, porodice tih osoba, kao i one osobe koje su u povećanom riziku od konzumacije psihotaktivnih supstanci.

Broj učesnika u grupi

Maksimalni broj učesnika na obuci je do 20 osoba.

Dužina trajanja programa obuke

Planirano vrijeme realizacije predloženog programa obuke je 12 radnih sati, što podrazumijeva realizaciju sadržaja tokom dva radna dana, sa po 6 sati.